

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
In străinătate . . . . . 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Din viața satelor noastre

Vieța satelor ardelenne dinainte de războiu era puțin turburată. Ea se scurgea în liniște între munca de peste săptămână a câmpului și între slujba dumnezeiască din ziua Domnului, ascultată cu multă cucernicie și smerenie. Locuitorii nu mergeau decât rareori la oraș, atunci când aveau de făcut vânzări și cumpărături. Conducătorii lor sufletești, de cari ascultau cu multă bunăvoință, erau preotul și învățătorul satului.

După războiul cel mare însă, lucrurile s'au schimbat. Au început locuitorii, mulți dintre ei, să părăsească satele, stabilindu-se ca muncitori sau mici slujbași pe la orașe. Și-au început a pleca și orășeni pe la sate. Fie în propagandă culturală, fie în propagandă politică. Așa că satele noastre astăzi sunt împesărițate de mulțimea acelor cari au venit dela orașe.

Am putea împărți pe orășenii cari cutreeră satele noastre în două părți. Unii vin în numele cărții. Cu societatea culturală „Astra“ sau în numele altor societăți, vin să îndemne poporul pe drumul cărții, drumul luminii. Conducătorii camerelor agricole vin și învață poporul cum să-și lucreze mai rațional pământul, pentruca el să producă cât mai mult. Alții cultivă jocurile, cântecele și obiceiurile din bătrâni, cultivând astfel însăși izvoarele de mărire ale poporului nostru.

Mai este după cum am spus altă parte de orășeni cari cutreeră satele noastre. Sunt niște neisprăviți dela marginile orașelor sau aceia cari au plecat tot dela sate și cari au ajuns la oraș și-au uitat rostul lor. Și-au uitat obiceiurile frumoase dela țară, au început să îmbrace straie domnești să învețe cântece și valțuri domnești, străine neamului nostru. Și întorși la țară, au adus cu ei obiceiurile rele dela oraș. Au intrat în horele fetelor și feciorilor, au început să cânte cântări dela oraș și să joace valțuri domnești.

Și acum să vedeți un lucru. Dintre cele două categorii de orășeni cari cutreeră satele noastre, cea care influențează poporul nostru mai mult, este tocmal, aceasta din urmă. Am auzit conducători ai camerelor agricole spunând frumoase lucruri poporului, învățându-l cum să-și lucreze pământul rațional,

cum să-și îngrijească vitele și ce fel de sămânță să sãmene. Poporul asculta dând din umeri, asculta cu neîncredere și nici unul, a doua zi, n'a făcut ce a auzit ieri din gura conducătorilor agricoli. Așa se face că și astăzi în multe sate grădinile oamenilor în loc să fie pline cu pomi roditori, sunt pline cu acăți și buruieni. Am auzit pe reprezentanții „Astreii“ străduindu-se să cultive portul, cântecele, jocurile și obiceiurile strămoșești, și dacă ei s'ar fi reîntors în sat după câțva timp, ar fi observat că vorbirile lor au răsunit în pustiu.

În schimb, în multe părți poporul nostru ascultă bucuros de cei cari vin cu obiceiuri nouă dela oraș. Și ție mai mare jalea să vezi la sate fete pudrate mai tare ca cele dela oraș, seara în șezători să auzi cântece aduse dela marginea orașelor, iar în dumineci și sărbători în loc de hainele bătrânești să vezi cartoane dela oraș și pantofi de lac.

Deci, frați săteni, se cuvine mai multă încredere acelor cari vin să dea poporului învățături bune și folositoare, decât neisprăviților cari coboară la sate ca să strice obiceiurile din bătrâni, înlocuindu-le cu obiceiuri străine neamului și sufletului nostru.

Misiuni sfinte

În decursul lunii acesteia s'au ținut misiuni sfinte în numeroase parohii ale Arhidiecezei. Dintre acestea ne-au sosit la redacție dări de seamă despre cele:

Din Ernea. Zilele hărăzite curățirii sufletelor în această parohie au fost în 4, 5 și 6 August. Celor vreo 1000 de suflete le-au predicat „ca niște apostoli ai Romei, blândul și zelosul p. Gregoriu Tecșa din Blaj, însoțit de harnicul și neînfricatul p. Gheorghe Simu protopop în Dumbrăveni. Bucuria credincioșilor noștri nu se poate descrie, căci și astăzi când se întâlnesc unii cu alții au vorbesc altceva decât de marile și înălțătoarele serbări dela sărbătoarea Schimbării la față a Domnului nostru Isus Hristos“.

Din Valea Ierli. Această parohie s'a învrednicit să asculte în ziua de 5 August cuvântările însușite ale M. O. D. D. Fărcașan, protopop în Iara, O. D. Iuliu Muntean

din Băișoara, V. Feneșan din Săcel, I. Cozma din Muntele Băișoarei și C. Totelecan din Filea de jos. S'au spovedit și cuminecat cu acest prilej o mulțime de credincioși: bărbați și femei, tineri și bătrâni. În după amiaza a-celeiași zile, M. O. D. protopop D. Fărcașan a sfințit o frumoasă cruce ridicată de credinciosul Fărcașan Ștefan comerciant în Iara. Părinții misionari au părăsit comuna în spre seară, lăsând în suflete multă mângâiere și fericire.

Bin Blăjel. Preotul misionar al acestei parohii a fost p. Dr. Nicolae Lupu, profesor la Academia de teologie din Blaj. În cele trei zile cât a stat la noi — 4, 5 și 6 August a desghetat sufletele prin frumoase și folositoare predici. A spovedit și cuminecat o mulțime mare de credincioși. A plecat dintre noi lăsând amintirea plăcută a slujbelor și predicilor rostite și multă mângâiere în sufletele credincioșilor.

Din Mocluj (distr. Șarmaș). Purtătorul cuvântului dumnezeesc în această parohie a fost Clar. D. Dr. Septimiu Todoran profesor de religie la liceul din Blaj, asistat fiind pe lângă O. D. V. Rusu preot local, de M. O. D. Dr. Liviu Stupănean, O. DD. Iosif Pop din Pălătea, Laurean Marian din Vaida Cărnăș, Ioan Boteiu din Ghirișu și Vasile Beldean din Sântu. În biserica parohială credincioși mulți ascultă cuvântările în cele trei zile de misiuni, 4, 5 și 6 August. Iau parte o mulțime de locuitori dintre cari unii de altă confesiune (ortodocși). S'au spovedit și cuminecat cu acest prilej vreo 200 persoane.

S'a sfințit tot în aceste zile, o frumoasă cruce ridicată în amintirea anului sfânt și a sf. misiuni. Crucea a fost ridicată datorită jertfei credincioșilor și mai ales a bunului creștin și neobositului muncitor în ogorul bisericii, d. Dr. Emil Mureșanu, curatoru bisericei.

Credincioșii în frunte cu preoții au plecat la locul unde era ridicată crucea, în procesiune. La actul sfințirii au fost de față și mulți streini, chiar și de altă confesiune.

Sfârșindu-se sf. misiuni, poporul a petrecut cu ochi înălțăriți pe Părintele misionar, exprimându-și dorința de a fi învrednicii cât mai des de binefacerile sf. misiuni.

A. S. R. Voevodul Mihal în trecere prin Blaj. Duminică în 12 l. c. cu rapidul de 1127 a trecut prin gara Blajului A. S. R. Voevodul Mihal. A. S. vine tocmal din Italia unde a fost ca să-și vadă mama stând împreună vreo trei săptămâni.

Insemnătatea invierii Domnului

„Pentru că eu v'am dat întâiu oeeace am și primit, cumcă Hristos a murit pentru păcatele noastre, după Scripturi, și cumcă s'a îngropat și s'a sculat a treia zi după Scripturi“. Din apostolul duminicii XII. după Rusalii (I. Cor. 15, 1-11).

Invieria Domnului este cea mai mare minune ce s'a făcut oarecândva pe pământ și de aceea ea este și cea mai mare sărbătoare a creștinilor. Biserica noastră invieria Domnului o preamărește nu numai vreme de 40 de zile, cât este dela invieria până la înălțarea Domnului, ci și în fiecare duminică de peste an. De aceea se citește cele 11 evanghelii ale invierii Domnului la utreniile tuturor duminicilor de peste an, de aceea se cântă cele 11 luminătoare, de aceea se cântă cele 8 glasuri, toate cântările și slujbele noastre de duminică astfel fiind întocmite și împărțite, ca prin ele să se preamărească celce singur s'a înviat din morți și celce mai ales prin aceasta a dovedit că este Dumnezeu adevărat.

Intregă activitatea Domnului acel scop l-a avut ca să dovedească prin ea dumnezeirea lui, și astfel prin alipirea de el și încrederea în el noi credincioșii să ajungem la fericirea cerească. Mai lipsea, din lungul șir al dovezilor dumnezeirii sale, cea mai mare și mai puternică dovadă, pe care de atâtea ori o promisese Jidovilor: invieria sa. În sfârșit el produce și dovada aceasta, care este cel mai mare

semn din ceriuri pe care l-a putut cere vreodată poporul cel atât de necredincios. Cu invieria Domnului biruința creștinismului este asigurată.

Invieria Domnului pecetluște apoi scaparea noastră din domnia satanei. Cu trei oștiri puternice a subjugat satana neamul omenesc: cu oastea pasiunilor sau patimilor omenesti, a păcatului și a morții, lipsindu-l astfel de toate darurile Domnului, de pace, de har și de nemurire. Oștirile pasiunilor și a păcatelor Domnul nostru Isus Hristos le-a biruit prin pilda vieții sale, prin moartea sa și prin câștigarea grației sau harului sfințitor. Oastea cea din urmă, a morții, o biruește acum Domnul, prin invieria sa din morți, după cum ne asigură sf. apostol Pavel la I. Corinteni 15, 26: »vrăjmașul cel mai de pe urmă, moartea se va surpa« și mai departe, la stih 54 al aceluiaș capitol: »iar când se va îmbrăca stricăciosul acesta întru nestrăcaciune și muritorul acesta se va îmbrăca întru nemurire, atunci va fi cuvântul celce este scris: Înghițitu-s'a moartea întru biruință. Unde-ți este, moartea, boldul tău? Unde-ți este, iadule, biruința ta? Iar boldul morții este păcatul, iar puterea păcatului este legea«. Prin invieria sa din morți de altă parte apoi a asigurată și invieria noastră din morți, după cum dovedește tot sf. apostol Pavel în întreg capitolul 15 din epistola sa întâie către Corinteni.

Invieria Domnului mai este apoi și coroana și deplinirea vieții dumezești și omenesti a Domnului, pentru că prin inviere și-a primit Isus preamărirea. Această preamărire a început cu moartea sa de pe lemnul crucii, pentru că în clipita morții sale sufletul lui Isus s'a pogorit în iad, unde a deslegat legăturile celor terecați. Prin inviere însă se preamărește și trupul lui Isus, împreunându-se cu sufletul său cel preamărit, și astfel se preamărește și întreg neamul omenesc.

Iată așadar de ce mare însemnătate

este invieria Domnului! Nu e mirare deci că sf. apostol Pavel o mărturisește aceasta atât de luminos și de hotărît, zicând: »Iar dacă n'a înviat Hristos, zădarnică este propovăduirea noastră, zădarnică este și credința voastră« (I. Cor. 15, 14). Căci la ce să propovăduiască cei 12 apostoli, și cei 70 de învățacei ai Domnului credința creștinească, dacă cea mai mare dovadă a dumnezeirii Fiului lui Dumnezeu, invieria sa din morți, ar fi fost numai o părere, numai o nălucire, numai o înșelăciune? Deodată cu căderea acestei celei mai puternice dovezi, ar cădea întreg creștinismul și întregă credința noastră. Dacă n'a înviat Isus, nu mai are nici un înțeles să postim, să ajunăm, să ne spovedim și împărțășim. Toate acestea ar fi zadarnice.

Tocmai de aceea »invieria lui Hristos văzând, să ne închinăm sfântului, Domnului Isus Hristos, unuia celui fără de păcat. Crucii tale ne închinăm, Hristoase, și sfântă invieria ta o lăudăm și o mărim, că tu ești Dumnezeu nostru, afară de tine pe altul nu știm, numele tău numim. Veniți toți credincioșii să ne închinăm invierii lui Hristos, că iată a venit prin cruce bucurie a toată lumea. Totdeauna binecuvântând pe Domnul, lăudăm invieria lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pe moarte a stricată« (citirea după sf. evanghelie dela utreniile duminicilor de peste an).

Părintele Iuliu

Ca pânzăturile să nu-și lase culoarea

De multe ori se întâmplă că am omplărat o pânzătură care ne-a plăcut și numai târziu luăm seama, că iese la spălat. Asemenea pânzături le muim mai întâi în apă rece, mai mult stropindu-le și îndată turnăm peste ele oțet fierbinte. Grijim ea oțetul să le răbească bine. Apoi le lăsăm să se răcească. După aceasta le putem clăti și spăla fără să-și mai piardă culoarea.

„Foiața UNIRII POPORULUI“

† Augustin Gruția *)

Omul născut din femeie are puține zile, dară multe năcazuri: Răsare ca o floare și se taie, fuge ca umbra și nu rămâne. (Iov, 14, 1-2).

Așa se jeluia Iov cel năpăstuit, despre nimecnicia omului și căuta zădarnic o rază de mângăiere.

Așa ne jeluim și noi în fața sicriului care s'a deschis prea de vreme pentru a primi osemintele pământești ale lui Augustin Gruția.

În adurmitul în Domnul, Reuniunea Meseriașilor și Comercianților români din Blaj pierde pe vicepreședintele ei. Și ne doare mult această pierdere, pentru că Augustin Gruția a fost o creangă verde a Reuniunii noastre, o ramură plină de sevă și viețată.

El din fragedă copilărie, începând de când era ucenic tipograf și-a dat concursul ca diletant la producțiile teatrale ale Societății Meseriașilor. În vârsta matură a fost membru în comitet, ocupând ani de rând funcțiunea de secretar al societății.

*) Parentarea lui Augustin Gruția, percepător pensionar, vicepreședinte al Reuniunii Meseriașilor și Comercianților români din Blaj († 31 Iulie 1934).

Registrele Reuniunii, unde pe multe, multe pagini se păstrează scrisul său caligrafic și îngrijit, sunt o dovadă a activității sale desinteresate.

În cei 5 ani din urmă l-am avut de vicepreședinte al Reuniunii și trebuie să mărturisesc că mi-a fost mâna dreaptă, mai ales în ce privește activitatea culturală a acestei societăți. Având din tinerețe dragoste și atragere pentru arta dramatică, n'a pregetat nici în pragul bătrânețelor să-și jertfească nenumărate zile și nopți pentru a instrua pe tinerii diletanți cari debutau în piesele jucate de Reuniunea noastră.

Om al datoriei, gata ori când la serviciul ce i se cerea, suflet nobil de cavalier, caracter integru, un altruist, care a lucrat și a jertfit cu dragă inimă pentru înflorirea și înaintarea societății la a cărei conducere l-a așezat dragostea și încrederea semenilor săi.

Așa a fost Augustin Gruția vicepreședintele Reuniunii Meseriașilor și Comercianților români din Blaj.

Dar nu pot încheia fără să relev alte însușiri caracteristice ale acestui suflet nobil. Aceste sunt naționalismul și credința sa.

În cursul marelui războiu, când stăpânitorii milenari luptau din răzputeri să țină pe loc roata vremii, când zbirii neamului nostru pândeau cu atențiunea încordată orice mișcare menită să promoveze realizarea idealului nostru național, Augustin Gruția avea să fie și el

printre martirii noștri naționali. Pentru poezia »Noi vrem Ardealul« a suferit mai întâi o închisoare preventivă de 6 luni în cetatea de suferințe a eroilor Horia, Cloșca și Crișan. Printr-o stranie analogie istorică, la 130 de ani după martiriul lui Horia și a soților săi, trei blăjeni: Augustin Gruția, Ioan Mihu Ciufudeanu și d.ș. Maria Puia, aveau să pășească pe urmele înaintașilor lor martiri. D.ș. Puia și-a făcut sfârșitul lui Crișan, iar Augustin Gruția și Ioan Mihu, dacă n'au fost zdrobiți cu roata ca Horia și Cloșca, au fost aruncați în închisoarea de stat din Seghedin, de unde, după doi ani de martiraj au ieșit cu sănătatea zdrobită. Acest martiraj național — durere, nerăsplătit, nici cel puțin prin vreo decorație din partea posterității ingrate, — l-a dus înainte de vreme în mormânt atât pe Augustin Gruția cât și pe tovarășul său de suferințe Ioan Mihu Ciufudeanu.

E dureros când un neam nu-și știe răsplătit pe martirii săi, fie și numai prin simboluri de recunoștință. Augustin Gruția însă nu s'a plâns pentru faptul că deși propus de 5 ori pentru decorare, tot de atâtea ori a rămas cu mâna goală, pe când alții, cari n'au suferit ce-a suferit el pentru neam, s'au pomenit cu pieptul încărcat cu decorații. El și-a avut însă conștiința împăcată și nu s'a sinchisit de nimecnicile omenesti și de ingraturile semenilor săi.

El asemenea dreptului din scriptură și-a urmat calea sa. Calea adevărului și a luminii. — Loviturile vieții și răutățile oamenilor nu

Ce-i mai nou în țară

Guvernul la Timișoara. Incordare între guvern și național-țărăniști

În săptămâna trecută guvernul a fost iar la țară. De astă dată a fost la Timișoara, capitala Banatului ca acolo să rezolve la fața locului anumite lucrări, cum a mai făcut-o asta la Cluj, Chișinău și în alte părți.

Aici, ca peste tot locul, s'au ținut mai multe vorbiri. Cea care a făcut valvă mai mare a fost a dlui *Dinu Brătianu*, șeful partidului liberal. Din cuvântarea dsale s'a desprins că nu s'ar găsi tocmai pe acelaș drum cu guvernul prezidat de *d-l Zătarăscu*. Anumite deosebiri de vederi îi despart pe unul de celălalt.

Unde a fost însă mai aspru d. *Dinu Brătianu*, a fost cu național-țărăniștii. Dsa i-a atacat foarte greu și le-a pus în sarcina lor multe învinuirii.

Cât de curând însă se va ținea la Constanța ședința comitetului partidului național-țărănesc. Și se vorbește că la această ședință, membrii mai de seamă ai partidului vor răspunde atacurilor dlui *Dinu Brătianu*. Și cu aceasta se pare că se va deschide lupta între partidul dela putere și cel național-țărănesc, cu toate că aceste două partide au avut între ele — până acum — legături destul de pașnice.

Adunarea tineretului liberal

Tot săptămâna trecută s'a ținut la Oradea Mare adunarea tineretului liberal. A fost de față și d. *Victor Iamandi* subsecretar de stat la Ministerul de interne. Dsa a ținut o cuvântare din care reeșă că tinerii liberali nu sunt prea mulțumiți cu șefia dlui *Dinu Brătianu*. Din acest fapt și din cele petrecute la Timișoara, reeșă că pot să intervină schimbări mari în conducerea partidului liberal.

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

L-au frânt, fiindcă era om cu credință, era omul bisericii, omul lui Dumnezeu.

Nu numai la slujbele bisericesti era ne-lipsit, dar mai ales de când devenise pensionar, își găsea timp să se proștearnă și în alte clipe decât în Duminică și sărbători, în fața celui Preabun și Atotputernic de pe altarul bisericii noastre catedrale. L-am surprins și eu și-l vor fi surprins de sigur și alții, rugându-se în zile de lucru în liniștea și singurătatea lăcașului dumnezeesc.

Dăruit de Cel de Sus cu un bun glas de cântăreț, el n'a pregetat, deși avea vreo 60 de ani, să facă parte din corul bisericii catedrale și să preamărească în cântări și psalmi, în Duminică și sărbători, pe cel ce viețile ne-a dat.

A murit sărac, așa încât, pentru a-i putea suna și lui la înmormântare clopotele catedralei în care el a preamărit pe Domnul, a trebuit să se recurgă la ajutor din afară.

Vieța lui familiară a fost ca a bunilor creștini și chiar de aceea soția lui iubitoare care l-a îngrijit pe patul de suferințe — cu multă dragoste și devotament — rămâne nemângăiată.

Primească și din partea noastră un cuvânt de îmbărbătare. Nu voi spune însă multe cuvinte, fiindcă acestea numai răscolesc durerea — după cuvântul aceluiaș Iov (16, 6): De vorbesc, durerea mea nu se alină...

Iubitul nostru vicepreședintele N'ai avut norocul să și se împlinească dorința care mi-ai

Situația din Austria

Syonuri despre o eventuală urcare a lui Otto de Habsburg pe tronul imperial

Austria, această țărișoară strânsă între alte mari puteri ca între elește, a fost în timpul din urmă câmpul unor mari frământări. Mai în iarnă su răsunit din greu tunurile pe străzile Vienei, trimițând pe lumea cealaltă mulți membrii din rândurile muncitorilor.

Întă însă că n'a trecut nici o jumătate de an de atunci și *Dolfuss*, conducătorul de ieri al Austriei cade și el răpus de gloanțele dușmane. Și încă tocmai de gloanțele aceloră de dragul cărora a slobozit gloanțele tunurilor în rândurile muncitorilor iarna trecută.

Nisi moartea lui *Dolfuss* însă, nici moartea eslor din iarna trecută n'a fost ca învățtură oamenilor. Frământările continuă și acum din greu în Austria. O parte să străduiește din răspuțeri să o menție în starea ei independentă de acum, altă parte trage mereu de frânghie care dacă s'ar rupe ar arunca Austria tomăi în brațele Germaniei. Și frecările între aceste două partide, devin tot mai puternice.

În acelaș timp unele fapte din afara țării turbură mai tare această stare de lucruri. Se vorbește astfel tot mai mult că se pregătește ea Otto de Habsburg, feciorul fostei împărătese *Zita*, să se urce pe tronul imperial pe care au stat strămoșii săi. În săptămâna din urmă se vorbea despre aceasta aproape ca despre un lucru întâmplat.

Dar vezi că urcarea lui Otto de Habsburg pe tronul Austriei nu-i tocmai pe placul altor neamuri cari își văd în aceasta atacate înseși interesele lor. De aceea Austria a ajuns, după cum știe un mare ziar francez, ca „un fel de bombă cu capsă pusă. Cine se atinge de ea să se gândească bine, că poate să arunce totul în aer”.

Când se deschid școlile. Ministerul Instrucțiunii a dat ordin ca școlile să-și deschidă porțile în ziua de 1 Septembrie. Din 1—15 se vor ținea diferitele examene iar în 16 vor începe cursurile.

mărturisit-o pe patul tău de suferințe, de a te face bine pe toamnă, pe când sperăm să intrăm în posesiunea locașului, pentru câștigarea căruia comitetul Reuniunii ne luptăm și frământăm de ani de zile. Când însă vom fi stăpâni acolo unde în curând va trebui să fim, nu ne vom uita nici de tine, care și-ai avut partea de îndemn și încurajare pe care ne-ai dat-o în greaua și spinoasa misiune la care ne-am angajat, dar realizarea definitivă a căreia tu n'ai avut parte a o apuca.

Și îți mai promitem ceva. Fiindcă ai fost un martir al neamului și un bun creștin, an de an, la ziua eroilor vom merge la mormântul tău, unde vom rosti o sfântă rugăciune pentru odihna sufletului tău și vom așterne flori, flori cari se cuvin unuia care a pățimit pentru învierea din morți a neamului nostru, unuia, care a îndurat pușcărie națională, în niziunța de a vedea înlăptuit idealul nostru național.

Dormi în pace suflet bun și neprihănit și din lăcașurile dreptilor priveghează asupra la tot ceace ai avut scump și drag aici pe pământ.

Prof. Dr. Coriolan Suciu

preș. Reun. Mes. și Com. rom. din Blaj

Optsprezece ani dela intrarea României în războiu. În noaptea de 14 spre 15 August 1916, România a intrat în războiul mondial pentru eliberarea fraților de sub neamuri străine. În săptămâna aceasta s'au împlinit optsprezece ani de atunci.

Di Iuliu Manlu la Blaj. Luni în 13 l. c. cu rapidul de 1127, a trecut prin gara Blajului dl *Iuliu Manlu*. Dsa era în drum spre București, unde va lua parte la un banchet ce se va oferi în cinstea dsale *Marți* (14 August) seara. La sosirea trenului în gară o mulțime de intelectuali din Blaj, cari au aflat întâmplător, au salutat pe fostul primministru. O fetiță i-a oferit un buchet de flori. Dl *Manlu* a strâns mișcat mâna celor de față și a plecat apoi mai departe spre București.

În atențiunea agricultorilor din jud. T. Mică. Camera Agricolă a jud. T. Mică, înștiințează pe toți cei interesați că va face câteva încercări de arături cu plugurile fabricate în țară la Reșița. Scopul acestor încercări e de a atrage atențiunea agricultorilor asupra acestui fel de plug fabricat la noi în țară, tot atât de bun ca și cele din străinătate, dar cu mult mai ieftin. Încercările se vor face în: Blaj 16 Aug., a. c. Dumbrăveni 18 Aug. Dicioșmărtin, 19 Aug. înainte de masă; Băchnea 19 Aug. după masă; Iernut 20 Aug. Sunt invitați toți cei interesați să ia parte la aceste încercări.

Dela gimnaziul de stat „P. Șpan” din Baia de Arieș. La gimnaziul de stat „P. Șpan” din Baia de Arieș jud. Turda, se găsesc locuri libere în toate clasele. Taxa de înscriere este de 700 Lei, iar cea de întreținere 6000 Lei anual. Amândouă taxele se plătesc în trei rate. Direcțiunea școlii stă la îndemâna oricui, dând amănunțit toate informațiunile cerute.

Petrecere de vară la Luduș. Eforia bisericii gr. cat. din Luduș, aranjează Duminică în 19 August o petrecere de vară, a cărei venit curat va fi destinat bisericii din loc.

Ciocnire de trenuri. În Duminică trecută s'a întâmplat în Franța o groaznică ciocnire de trenuri. Un tren a cărul frână s'a stricat, a sărit de pe șini când era în trecere printr-o gară, izbîndu-se de alt tren. De sub sfărâmiturile vagoanelor au fost scoși opt morți și 55 grav răniți.

Sora dlui Ministru al Justiției jefuită de necunoscuți. Într'un tren București-Iași călătorea zilele trecute sora dlui *Antonescu* ministrul Justiției. La eșirea din gara Tecuci a observat cu mirare că-i lipsește poșeta în care avea multe lucruri de preț. A dat imediat alarma și în gara următoare s'au făcut cercetări. Poșeta s'a găsit într'alt vagon dar tot ce a fost în ea a dispărut. Hoțul n'a putut fi prins.

O dureroasă întâmplare. Copilul *Vasile Daluja*, de 6 ani dintr'o comună din jud. Buzău, se juca cu o armă. Arma fiind încărcată s'a descărcat în pleptul fratelui său *Emil* de 3 ani, omorându-l pe loc.

Moarte de om pentru doi Lei. S'a întâmplat la Cluj în săptămâna trecută. Șomerii *Cloca Ion* și *Iacob Gheorghe* au intrat de cu dimineață într'o crăsmă ca să se răcorească la câte un păhărel. Au început apoi să joace cărți și pe la ora 1 *Cloca Ion* nu mai avea nici un ban. Au trecut toți în punga to-

varășului de cărți. S'a rugat atunci să-l împrumute cu doi Lei. Dar tovarășul n'a vrut să-l dea. Atunci s'au luat la ceartă și Cioca Ion a scos un briceag înjunghindu-și tovarășul. Acesta a fost dus aproape mort, la un spital iar criminalul și-a pierdut urma.

Secetă mare în America. Bântue o secetă nemaipomenită în lumea de dincolo de mare. Populația e deadreptul desnădăjduită în fața pustirilor secetel. Oamenii își omoară vitele pentruca să nu se mai chinue din pricina lipsei de apă. La abatoarele din Chicago au fost tăiate până acum un milion de vite ca să fie scăpate de chinuri. Dacă seceta va continua, vor fi tăiate încă 5 milioane.

Doi săteni au fost îngropați sub un mal. Locuitorii Stăncă Minescu și Marin Udra din comuna Vela (Craiova) lucrau la o carieră de pietriș din apropiere. Din nenorocire, o bucată de mal s'a surpat îngropând de vii pe cei doi săteni. Unul dintre ei, Marin Udra, a fost scos cu vieață, celălalt însă a fost înăbușit rămânând mort.

Femeie hoajă de cai. Femeia Maria Colcea din comuna Chilla Veche a trecut într-o zi Dunărea la Chilla Nouă. Văzând aici în stradă o căruță cu cai, s'a urcat în ea, a dat biciu cailor și nu s'a mai oprit până la Galați. Aici a vădut căruța dar caii nu i-a putut vinde. Ca să scape de ei a plătit unul om să-l ducă într-o comună vecină unde spunea că locuiește ea. Omul s'a dus în comună dar negăsind adresa care i-a fost dată, a predat caii primăriei. Hoaja a fost prinsă și pusă la răçoare.

Un om a cărui corp produce lumină. În Grecia se face vâlvă mare în jurul următoarei descoperiri. Din corpul unui factor postal ies raze de lumină atât de puternice, încât ele pot să lumineze o odăie întunecată. Spun medicii că astfel de cazuri sunt mai multe. Unul tânăr din Italia de ex. de câteori vorbește mai tare, îi iese din piept raze luminoase.

O bandă de 5 elevi omoară un comerciant. În săptămâna trecută a fost omorât în mijlocul câmpului comerciantul milionar Bercovici din Fălticeni. Criminalii i-au furat apoi 50.000 Lei cât avea asupra sa, i-au tăiat trupul în bucăți și apoi au dispărut. S'au pornit imediat cercetări și ucigașii au fost prinși. Ei sunt 5 elevi de liceu. Unul dintre ei s'a spânzurat.

O țară cu o singură gazetă

În Africa este o țară anume Abisinia. În aceasta țară este numai o singură gazetă, care se cheamă: „Lumină și pace”. Apare de vre-o zece ani și nu se scrie în ea numai despre slujbele religioase și părăzile dela curtea împărătească. Despre politică, știință și petrecere nu se scrie nimic. După astfel de știri Abisinenii nu râvnesc.

Plantă care prevestește cutremurul de pământ

Să știe că animalele presimt schimbarea vremii și chiar unele nenorociri. Acum s'a găsit că în India este și o plantă care prevestește cutremurul de pământ. Cu câteva ceasuri înainte de zguduirea pământului, frunzele plantei se, molesesc, se apleacă și întregă înfățișarea plantei este tristă.

Ocotirea muncii românești

De obște este cunoscut, că într-o mulțime de întreprinderi din țară, se află un număr foarte mare de străini, cari fură pâinea muncitorului român. Aceste întreprinderi sînt, că acești muncitori străini sînt specialiști și între muncitorii români n'au astfel de oameni, așa, fiind forțați să-și aducă specialiști din alte țări.

După cum am văzut, în alt articol al gazetei noastre, o mulțime dintre aceștia îndeplinesc servicii de magazineri, portari, tâmplari și altele, cari fără îndoială le-ar putea executa și muncitorii noștri români.

Statul român văzând că în felul acesta românii rămân fără de lucru, rămân șomeri, a făcut o lege care să interzică importarea brațelor de muncă din alte țări, când ele se află în număr suficient în țară la noi și cu putere de muncă și pricepere mare.

Legea aceasta fixează că toate întreprinderile economice, industriale, comerciale și civile, sînt obligate să aibă personal român în proporție de cel puțin 80% în fiecare categorie de muncitori, începând cu personalul administrativ, tehnic superior și inferior, lucrători calificați și simpli lucrători.

În afară de această obligație a tuturor întreprinderilor, ele trebuie să mai aibă cel puțin 50% din membrii consiliului de administrație, comitetului de direcție și cenzorilor români.

Restul de 20% este rezervat personalului străin, va fi raportat la personalul ce se află de prezent în funcțiune, căsătorii cu românce și având copii.

Bine venită este această lege care ocroteste munca românească, mai ales azi, când viața-i așa de grea și când numărul șomerilor caută locul să poată munci, pentru a-și câștiga o bucată de pâine.

Această lege în modul arătat, va îndepărta din țară pe toți muncitorii de neam străin și va da putința ca muncitorii români să-și poată prețui și munca lor, care este tot așa de bună și mai conștiincios depusă pentru propășirea întreprinderii unde este angajat.

Fără doar și poate că la ultimul timp, muncitorii, specialiștii străini au ajuns cu plată mult mai mare ca muncitorii români, mai ales dacă erau angajați la întreprinderi străine din țară dela noi. Aceștia au mers până acolo, încât personalul superior, inginerii, erau angajați numai dintre străini, deoarece erau mai specialiști ca ai noștri — așa ziceau ele — și desigur că după care urma, ca cei străini să ia o plată mai bună, mai mare, decât inginerii români.

Aceasta cu adevărat era încurajarea și ocrotirea străinilor în țară la noi, dacă cămucitorii statului nostru nu ar fi venit cu această lege, care să îngădească năpădirea puhoiului de străini, cari găseau ospitalitatea neamului nostru bun și răbdător, unde ei trăiau mai bine decât însuși acei ce se aflau pe pământul românesc ca români adevărați.

Ba ceva, mai mult, acești străini adeseori urziau și lucrau contra intereselor statului nostru, care le dădea pâinea cea de toate zilele.

Tipografia Sminarului Teologic gr.-cat. Blaj.

Legea pentru întrebuinterea personalului românesc în întreprinderi, pune stavilă odată și pentru totdeauna străinilor cari năvăleau în țară la noi.

Să nădăjduim că în curând se vor vedea rezultatele ei binefăcătoare, culegându-le muncitorii români în urma aplicării ei în toate întreprinderile cari se găsesc pe pământul românesc.

În modul acesta soartea tristă a șomerilor români se va îmbunătăți, asigurându-le în modul acesta un viitor mai bun.

Ol. I. Barna

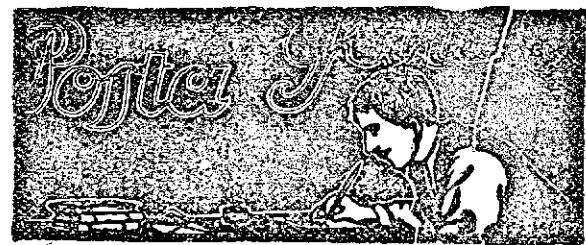
Din Rupea

Duminecă în 5 August s'a sfințit în comuna Rupea biserica parohială. Biserica e veche, de prin anul 1792. A avut însă lipsă de multe reparațiuni.

Reparațiunile s'au și făcut datorită mai ales M. O. D. protopop Eugen Ciungan, parohul din Rupea. La stăruința sa s'au făcut reparațiile și s'a zugrăvit biserica atât în interior cât și în afară. Pereții au fost zugrăviți cu motive românești iar iconostasul a fost făcut în formă de marmoră.

Cu acest prilej dna Domnica Bănuț din București a dăruit bisericii un frumos covor.

Correspondent

Am primit câte 100 Lei dela următorii: Gheorghe Galoș; Ioan Moldovan I. A.

Câte 150 Lei: Iuliu Busoiu; Popa Gh. Alexandru; Ioan Pârv.

Alte sume: Dumitru Covoran 200; I. Moldovan I. Chirilă 200; Ioan Lungu 300; Ioan Ciungan 75; I. Popa I. Ioan 390; Nicolae Muntean 50; Simion Magda 445; Val. Bordean 434.

Lista neagră

Dușmanii foii

Dușmanii foii sînt toți aceia cari au primit-o ani de-a rândul, s'au fâlit că sînt și dâșii oameni cu carte, iar acuma, când le cerem bani nu vreau să ne mai cunoască. Iată numele unora dintre acei cari ne-au păgubit astfel:

Ioan Opreșor din Alămor	dator 1083
Vasile Pălcuș din Tișița Mare	900
Vasile Cărabă din Unimăt	665
Florian Hebe din Valea vinului	615
Ianeș Fara din Târnova	1045
Trandafir Lenga din Târnova	715
Ioan Bretan din Roșiori	495
Nicolae Ciorogaru din Presaca	945
Teodor Țapu din Teud	233
Ioan Popa din Mișcreac	220

Vadă cel de sus!

Vom continua cu asemenea liste!

Redactor: IULIU MAIOR.

Ceții și răspânși
„UNIREA POPORULUI”